

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์
จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว
ประจำวันที่ 6 - 10 พฤศจิกายน 2566

- นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นประกาศนโยบายทางเศรษฐกิจเพื่อแก้ปัญหาภาวะค่าครองชีพสูง

เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2566 นายฟูมิโอะ คิชิดะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้ประกาศนโยบายทางเศรษฐกิจที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระประชาชนที่กำลังเผชิญกับภาวะค่าครองชีพสูง 5 นโยบาย ได้แก่ นโยบายเพื่อแก้ปัญหาค่าครองชีพสูง นโยบายสนับสนุนการปรับเพิ่มค่าจ้าง นโยบายเพื่อเพิ่มและสนับสนุนการลงทุนภายในประเทศ นโยบายเพื่อแก้ปัญหาการปรับตัวลดลงของประชากร และนโยบายเพื่อรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของประชาชนจากภัยธรรมชาติ

โดยนโยบายทั้ง 5 นโยบายดังกล่าวจะใช้งบประมาณ 17 ล้านล้านเยน โดยงบประมาณจำนวน 13.13 ล้านล้านเยน รัฐบาลจะจัดหาเพิ่มเข้าไปในงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ 2566 (1 เมษายน 2566 ถึง 31 มีนาคม 2567) โดยร้อยละ 70 ของงบประมาณดังกล่าว รัฐบาลจะจัดหาโดยการออกพันธบัตร รัฐบาลเพิ่มอีกจำนวน 8.875 ล้านล้านเยน และงบประมาณส่วนที่เหลืออีก 3.9 ล้านล้านเยนนั้น จะถูกจัดสรรจากงบประมาณในปีงบประมาณ 2567 (1 เมษายน 2567 ถึง 31 มีนาคม 2568) ต่อไป

ทั้งนี้ นโยบายเพื่อแก้ปัญหาค่าครองชีพสูงนั้น รัฐบาลจะดำเนินการแจกเงินช่วยเหลือให้กับครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ต้องจ่ายภาษีท้องถิ่น จำนวนครอบครัวละ 70,000 เยน/ครอบครัว และครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ต้องจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่อยู่ในเกณฑ์การจ่ายภาษีท้องถิ่น จำนวนครอบครัวละ 100,000 เยน/ครอบครัว ภายใต้งบประมาณจำนวน 1.1 ล้านเยน และรัฐบาลคาดการณ์ตัวเลขจำนวนประชากรที่จะได้รับเงินช่วยเหลือที่ประมาณ 25 ล้านคน หรือ 15 ล้านครอบครัว

นอกจากนี้ รัฐบาลจะปรับลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และอัตราภาษีท้องถิ่น เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2567 เป็นต้นไป โดยผู้ที่ได้รับการลดภาษีจะต้องเป็นผู้ที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทุกคนที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรและธรรมา ซึ่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะปรับลดจำนวน 40,000 เยน/ปี/คน และภาษีท้องถิ่น จำนวน 10,000 เยน/ปี/คน เช่น บิดาเป็นผู้มีรายได้ และมีบุตรและภรรยาที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู ในครอบครัวนี้จะได้รับการลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำนวน $40,000 \text{ เยน/ปี/คน} \times 3 = 120,000 \text{ เยน}$ และได้รับการลดภาษีท้องถิ่นจำนวน 10,000 เยน/ปี/คน รวมครอบครัวนี้จะได้รับการลดภาษีเป็นจำนวน 150,000 เยน/ปี ทั้งนี้ รัฐบาลคาดว่าจะใช้งบประมาณจำนวน 3.5 ล้านล้านเยน ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากรายได้ภาษีที่จัดเก็บได้ตั้งแต่ปี 2564 ถึงปี 2565 และจำนวนประชากรที่คาดว่าจะได้รับการลดภาษีมีจำนวนประมาณ 90 ล้านคน

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์
จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว
ประจำวันที่ 6 - 10 พฤศจิกายน 2566

นอกจากนโยบายข้างต้นแล้ว รัฐบาลยังได้ประกาศขยายเวลา นโยบายอุดหนุนค่าไฟฟ้าและค่าก๊าซหุงต้ม และนโยบายอุดหนุนราคาน้ำมันเบนซิลให้ประชาชนและผู้ประกอบการ จนถึงเดือนเมษายน 2567 จากเดิมที่จะสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน 2566 นอกจากนี้ ตามนโยบายข้อที่ 3 หรือนโยบายเกี่ยวกับการเพิ่มและสนับสนุนการลงทุนภายในประเทศนั้น รัฐบาลได้ให้เงินทุนแก่บริษัทอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์ ในการสร้างโรงงานในพื้นที่ต่างจังหวัดของญี่ปุ่น เพื่อดึงดูดให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนมากขึ้น เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจในภาคท้องถิ่น และเพื่อให้ญี่ปุ่นจะสามารถกลับมาเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์อีกครั้ง

ทั้งนี้ ตามรายงานผลการสำรวจความนิยมของรัฐบาลญี่ปุ่นที่จัดทำโดยสำนักข่าว Kyodo News เมื่อระหว่างวันที่ 3 - 5 พฤศจิกายน 2566 แสดงให้เห็นว่า คะแนนสนับสนุนคณะรัฐมนตรีของนายคิชิดะ ปรับตัวลดลงอยู่ที่ระดับร้อยละ 28.3 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งปรับตัวลดลงจากการสำรวจครั้งก่อนหน้าเมื่อระหว่างวันที่ 14 - 15 ตุลาคม 2566 4 จุด จากร้อยละ 24.3 นับเป็นตัวเลขที่ต่ำที่สุดเป็นประวัติการณ์ ในขณะที่คะแนนความไม่พอใจคณะรัฐมนตรีของนายคิชิดะนั้น ปรับตัวเพิ่มขึ้น 4.2 จุด จากร้อยละ 52.5 เป็นร้อยละ 56.7 นับเป็นตัวเลขที่สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์

นอกจากนี้ จากรายงานผลการสำรวจพบว่า ร้อยละ 62.5 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รู้สึกไม่เห็นด้วยกับนโยบายทางเศรษฐกิจที่นายคิชิดะประกาศไปเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน เนื่องจาก นโยบายดังกล่าวส่งผลให้งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยก่อนหน้านี้ เมื่อเดือนธันวาคม 2565 นายคิชิดะเพิ่งจะได้ประกาศเพิ่มงบประมาณด้านกลาโหมอีกจำนวน 43 ล้านล้านเยน และเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2566 รัฐบาลเพิ่งประกาศเพิ่มงบประมาณในการช่วยเหลือครอบครัวที่มีบุตรอีกจำนวน 3 ล้านล้านเยน จนรัฐบาลต้องออกพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มเติมเพื่อหารายได้มาจัดสรรให้เพียงพอ ในขณะที่ปัจจุบัน ญี่ปุ่นมีอัตราส่วนหนี้สาธารณะสูงถึงร้อยละ 258.6 ของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) อยู่แล้ว และอาจจะส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศปรับขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในอนาคต อันใกล้ ซึ่งจะทำให้เกิดภาระทางการเงินกับประชาชนอีกเป็นระยะเวลายาวนาน

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์
จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว
ประจำวันที่ 6 - 10 พฤศจิกายน 2566

- รัฐบาลญี่ปุ่นใช้งบประมาณรายได้จากภาษีอากรถึงจำนวน 5.802 หมื่นล้านเยน

เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2566 คณะกรรมการตรวจสอบทางบัญชีญี่ปุ่น (คณะกรรมการฯ) ได้ส่งรายงานผลการตรวจสอบการใช้งบประมาณของปีงบประมาณ 2565 ให้กับนายฟูมิโอะ คิชิดะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น โดยจากรายงานพบว่า คณะกรรมการฯ แสดงความเห็นว่าเป็นที่พอใจของนายคิชิดะ ใช้งบประมาณรายได้จากภาษีอากรมากถึงจำนวน 5.802 หมื่นล้านเยน ไปกับ 344 โครงการ ซึ่งตัวเลขดังกล่าว นับว่าปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2564 หรือปีที่ยังมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19)

ทั้งนี้ โครงการที่คณะกรรมการฯ เห็นว่า รัฐบาลใช้งบประมาณไปมากที่สุด คือ โครงการมอบเงินช่วยเหลือกับเกษตรกรที่ต้องการปลูกพืชชนิดอื่น ๆ แทนการปลูกข้าว เช่น ข้าวสาลี และถั่วเหลือง โดยรัฐบาลใช้งบประมาณไปถึง 1.34 หมื่นล้านเยน ทั้งนี้ เนื่องจาก ระบบการคัดกรองผู้ที่สามารถรับเงินช่วยเหลือดังกล่าวของรัฐบาลนั้นมีความไม่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้ที่ไม่เข้าข่ายสามารถรับเงินช่วยเหลือได้ด้วย

รองลงมา คือ การใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการและนโยบายที่เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19) ทั้งหมด 93 โครงการ หรือนับเป็นร้อยละ 40 ของจำนวนงบประมาณรายจ่ายสิ้นปีทั้งสิ้นทั้งหมด หรือจำนวน 2.20 หมื่นล้านเยนนั่น โดย 1 ในโครงการนั้น คือโครงการแจกหน้ากากอนามัยที่จัดซื้อโดยรัฐบาลส่วนท้องถิ่น เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส ซึ่งในปัจจุบัน หน้ากากอนามัยดังกล่าวยังคงตกค้างอยู่อีกจำนวนมาก โดยที่ไม่มีการนำมาใช้หรือแจกจ่ายต่อ หลังจากทีสถานการณ์การแพร่ระบาดมีแนวโน้มไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ กล่าวว่า รัฐบาลใช้งบประมาณไปกับการช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ทางการแพทย์มากเกินไป ซึ่งมีจำนวนถึง 5.3 แสนล้านเยน แต่กลับมีจำนวน 30 โครงการที่รัฐบาลได้มอบอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาล แต่ในท้ายที่สุด กลับไม่มีการติดตั้งอุปกรณ์ดังกล่าวให้จึงทำให้ไม่สามารถใช้งานได้จริง โดยการใช้งบประมาณของรัฐบาลตามที่กล่าวข้างต้น คณะกรรมการฯ เห็นว่าเป็นการใช้งบประมาณที่สิ้นเปลืองมากเกินไป

- อัตราค่าจ้างที่แท้จริงเดือนกันยายน 2566 ปรับตัวลดลงร้อยละ 2.4

กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการญี่ปุ่น (กระทรวงสาธารณสุขฯ) เผยว่า ค่าจ้างเฉลี่ยในเดือนกันยายน 2566 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าเพียงร้อยละ 1.2 หรือจำนวน 3,191 เยน จาก 276,113 เยน/เดือน เป็น 279,304 เยน/เดือน นับเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องกันเป็นเดือนที่ 21 เนื่องจาก การประกาศปรับขึ้นค่าจ้างของบริษัทในญี่ปุ่น แต่อย่างไรก็ดี อัตราเงินเฟ้อยังคงอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราเงินเฟ้อในเดือนกันยายน 2566 อยู่ที่ร้อยละ 2.8 ซึ่งถึงแม้จะเป็นการปรับตัวลดลงต่ำกว่าระดับร้อยละ 3

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์
จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว
ประจำวันที่ 6 - 10 พฤศจิกายน 2566

เป็นครั้งแรกในรอบ 1 ปี 1 เดือนก็ตาม แต่ยังมีแนวโน้มสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อเป้าหมายที่ร้อยละ 2 ของธนาคารแห่งชาติญี่ปุ่น (Bank of Japan: BOJ) อันเป็นผลมาจากราคาสินค้าประเภทอาหาร (ไม่รวมประเภทอาหารสด) ยังคงปรับตัวเพิ่มขึ้น อันเป็นผลกระทบจากปัญหาสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน ส่งผลให้อัตราค่าจ้างที่แท้จริง ซึ่งเป็นดัชนีวัดกำลังซื้อของครัวเรือน ในเดือนกันยายน 2566 ปรับตัวลดลงร้อยละ 2.4 นับเป็นการปรับตัวลดลงต่อเนื่องกันเป็นเดือนที่ 18

- ตัวเลขดุลบัญชีเดินสะพัดญี่ปุ่นช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 3 เท่า

กระทรวงการคลังญี่ปุ่น เปิดเผยตัวเลขดุลบัญชีเดินสะพัดของช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566 (เริ่ม 1 เมษายน 2566 ถึง 31 มีนาคม 2567) หรือระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายน 2566 ว่าปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 3 เท่า หรือจำนวน 8.48 ล้านล้านเยน จาก 4.85 ล้านล้านเยน เป็นเกินดุลอยู่ที่ 12.71 ล้านล้านเยน ซึ่งนับว่าเป็นตัวเลขที่สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ เนื่องจาก การปรับตัวลดลงของราคาสินค้าประเภทพลังงาน เช่น น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติเหลว และถ่านหิน ซึ่งปรับตัวลดลงส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าโดยรวมของญี่ปุ่นนั้นปรับตัวลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 13.2 หรือจำนวน 7.75 ล้านล้านเยน จาก 58.76 ล้านล้านเยน เป็น 51.57 ล้านล้านเยน ส่งผลให้ญี่ปุ่นขาดดุลการค้าเพียงแค่ 1.41 ล้านล้านเยน ซึ่งนับว่าน้อยลงกว่าปีก่อนหน้าถึง 7.78 ล้านล้านเยน

ทั้งนี้ รายได้ของประเทศ ซึ่งเป็นตัวเลขแสดงถึงรายได้จากดอกเบียและเงินปันผลที่บริษัทในญี่ปุ่นได้จากบริษัทลูกในต่างประเทศ ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.9 หรือจำนวน 6.94 แสนล้านเยน จาก 18.23 ล้านล้านเยน เป็น 18.38 ล้านล้านเยน เนื่องจาก การปรับตัวเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยของต่างประเทศ และภาวะค่าเงินเยนอ่อน นอกจากนี้ รายได้จากการท่องเที่ยวที่ฟื้นตัวขึ้น เกินดุลอยู่ที่ 1.65 ล้านล้านเยน ซึ่งนับเป็น 15 เท่าของปีก่อนหน้า นับว่าตัวเลขรายได้จากการท่องเที่ยวกำลังฟื้นตัวกลับไปสู่ระดับเดียวกับปี 2562 หรือปีที่ก่อนเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19) ทั้งนี้ เนื่องจาก การเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และการประกาศยกเลิกการแสดงผลตรวจโรคโควิด 19 และเอกสารรับรองการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาในญี่ปุ่นได้ง่ายมากขึ้น